

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7C/18/2007
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4107200951
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlasta Ondrejková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2018:4107200951.31

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou JUDr. Vlastou Ondrejkovou, v spore žalobcov: 1/ Y. X., narodený XX.XX.XXXX, bytom H. 7, B., X/Veronika X., narodená XX.XX.XXXX, bytom H. 7, B., obaja žalobcovia zastúpení: JUDr. Dagmar Danóciová, advokátka so sídlom Hodálova 2, Nitra, proti žalovaným: X/P. P., narodený XX.XX.XXXX, bytom L. L. studni XXX/X, B., a X/C. P., narodená XX.XX.XXXX, bytom L. L. studni XXX/X, B., obaja žalovaní zastúpení: JUDr. Iveta Lenčేశová, advokátka so sídlom Farská 28, Nitra, o určenie priebehu hranice pozemkov, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že hranica medzi nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v katastrálnom území J. obec B. okres B. zapísanými na LV č. XX ako parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape ako parc. č. X/X záhrady o výmere XXX mX a parc.č. X/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m2 vo vlastníctve žalobcov v 1. a 2. rade, a nehnuteľnosťou nachádzajúcou sa v katastrálnom území J. obec B. okres B. zapísanou na LV č. XX ako parcela registra "C" evidovaná na katastrálnej mape ako parc.č. XX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m2 vo vlastníctve žalovaných v 1. a 2. rade, prechádza bodmi XXX-X, XXX-X, XXX-X a XXX-X tak ako je zakreslená vo Vytyčovacom náčrte na vytýčenie hranice medzi pozemkami p.č. 6/1, 6/2, 7/1, 7/2, 7/3, 7/4 a pozemkom p.č. XX vyhotovenom dňa 20.07.2013 znalcom Ing. Romanom Wágnerom, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku.

II. Žalobcovia v 1. a 2. rade majú voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

III. Znalcovi N.. G. A., bytom U., T. X. XXXX/X sa priznáva nárok na znalečné za výsluch znalca dňa 15.03.2018 voči žalovaným v 1. a 2. rade v rozsahu 100%.

IV. Štát má nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou, doručenou súdu dňa 16.01.2007, domáhali, aby súd určil priebeh hranice medzi nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v katastrálnom území J. zapísanými na LV č. XX ako parc. č. X/X záhrady o výmere XXX m2, parc.č. X/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XX mX vo vlastníctve žalobcov v 1. a 2. rade a nehnuteľnosťou zapísanou na LV č. XX ako parc. č. XX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX mX vo vlastníctve žalovaných v 1. a 2. rade prechádza bodmi podľa vyhotoviť sa majúcej grafickej prílohy znaleckého posudku znalca, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou rozsudku. O. sa domáhali náhrady trov konania. V žalobe uviedli, že sú podieloví spoluvlastníci nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území J. zapísaných na LV č. XX. Žalovaní sú vlastníckymi nehnuteľnosťami nachádzajúcej sa v katastrálnom území J. zapísanej na LV č. XX. V roku XXXX začali spory so žalovanou v 2. rade a vtedy požiadali mesto B. o vykonanie štátneho stavebného dohľadu ohľadne stavby žalovanej v 2. rade postavenej na parcele č. X/X. Dňa 04.09.2003 bola vykonaná tvaromiestna ohliadka stavieb

na pozemku parcela č. XX štátnym stavebným dohľadom mesta B., na základe ktorej im boli doručené výsledky dohľadu listom zo dňa XX.XX.XXXX, v ktorom bolo konštatované že priebeh vlastníckych hraníc pozemkov parcela č. XX a parcela č. X/X katastrálne územie J. nie je jednoznačne preukázaný, pretože žalovaná v 2. rade neumožnila geodetke vstup na svoj pozemok, a preto nebolo možné dokončiť zameranie priebehu hranice medzi parcelami. Dali si pracovať znalecký posudok znalkyni z odboru geodézie Ing. U., z ktorého záveru vyplýva, že vytyčovací náčrt nie je overený Správou katastra v B., keďže bola zmarená časť jeho vytyčenia zo strany žalovanej v 2. rade, čím sa stalo vytyčenie neúplné. Ďalej bolo uvedené, že vlastnícka hranica medzi nehnuteľnosťami parcela č. X/X až X/X a parcela č. XX má priebeh po bodoch 1, 2 a 3. Spory sa snažili vyriešiť mimosúdne, toto však nie je možné, pretože žalovaní v 1. a 2. rade nechcú uznať záver znaleckého posudku. V B. časť J. bol vykonávaný i ROEP, v rámci ktorého bolo tiež zistené, že je nesprávna hranica medzi ich pozemkami a pozemkom žalovaných a Mestský úrad v B. ich vyzval, aby si oplotili ich pozemky na riadnej hranici. Majú záujem vybudovať nové oplotenie pozemkov s riadnym murovaným základom načo potrebujú stavené povolenie. Majú naliehavý právny záujem na takomto určení z dôvodu, aby došlo k zosúladeniu skutkového a právneho vzťahu.

2. Žalovaní vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 18.04.2008 uviedli, že tvrdenie žalobcov, že sú podielovými spoluvlastníkmi pozemkov v katastrálnom území J. zapísaných na LV č. XX parcela č. X/X - záhrady o výmere XXX mX a parcela č. X/X - zastavané plochy a nádvoría vo výmere XX m², neuznávajú. Poukázali na geometrický plán č. XX/XXXX vyhotovený spoločnosťou GEODETI s.r.o. dňa 27.10.2003, diel č. 3 vo výmere XX m², diel č. 4 o výmere X m², diel č. 5 o výmere X m² a diel č. X o výmere X m², ktoré sú oddelené od parcely č. X/X a X/X a ktoré užívajú od roku XXXX dobromyseľne ako svoje a nadobudli ich vydržaním. O vydržaní svedčí aj tá skutočnosť, že samotní žalobcovia uvádzajú, že spory o nehnuteľnosti začali až v roku 2001. Žalovaní boli až do vykonania štátneho stavebného dohľadu v roku 2003 dobromyseľní v tom, že užívajú svoje pozemky, pretože stavby na nich sa nachádzajúce boli postavené v rokoch XXXX - XXXX a oplotenie, t.j. užívacia hranica existuje v stave, v akom je dnes už 80 rokov. Z predloženého znaleckého posudku nie je zrejma odchýlka merania a odchýlka odsunutia. Podľa ustanovenia § 109 ods. 2 vyhlášky č. 79/1996 Z.z. vyplýva, že odchýlka hranice je tolerovaná pri bodoch 2. triedy v rozsahu 40 cm. Odchýlka odsunutia je 60 cm a je spôsobená tým, že čiara, ktorú znalec zakreslí, má v skutočnosti až 30 cm a môže byť posunutá do jednej alebo druhej strany. Ak má súd zato, že odchýlka znalcom určenej hranice je v povolenom limite, je potrebné žalobu zamietnuť. Namietali naliehavý právny záujem na vydanom rozsudku, pretože určenie priebehu hraníc pozemkov patrí v zmysle § 38 a nasl. zákona č. 162/1995 Z.z. plne do právomoci príslušnej správy katastra. Z toho dôvodu nemôže byť daná ani právomoc súdu na rozhodnutie vo veci. Žalobcovia v petite návrhu žiadajú určiť hranicu tak, ako je zakreslená v katastrálnej mape a takto vydaný rozsudok by iba kopíroval už existujúci stav v katastri, nebol by účelný ani vykonateľný, a preto na jeho vydaní nemôže byť daný naliehavý právny záujem.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchmi strán sporu, svedkov Y. K., N.. N. U., L.. H. T., H. Y., V. T. a T. X., obhliadkou na mieste samom dňa 20.04.2009, znaleckým dokazovaním, výsluchom znalca a oboznámením obsahu spisu, najmä žalobou, výpisom z listu vlastníctva č. XX, výpisom z listu vlastníctva č. XX, listom mesta B. vo veci vykonania tvaromiestnej obhliadky jestvujúcej stavby postavenej na pozemku parc. č. kat. úz. J., znaleckým posudkom č. X/XXXX z prílohovej obálky, fotografiami, geometrickým plánom, čestným vyhlásením, kúpnu zmluvou, dedičským rozhodnutím, listom správy katastra, znaleckým posudkom, geometrickým plánom.

4. Okresný súd Nitra dňa 03.04.2014 rozhodol rozsudkom č. k. 7C/18/2007 - 191 vo veci samej tak, že žalobcom vyhovel v celom rozsahu a určil, že hranica medzi nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v katastrálnom území J. obec B. okres B. zapísanými na LV č. XX ako parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape ako parc.č. X/X záhrady o výmere XXX mX a parc.č. X/X zastavané plochy a nádvoría o výmere XX m² vo vlastníctve žalobcov v 1. a 2.rade, a nehnuteľnosťou nachádzajúcou sa v katastrálnom území J. obec B. okres B. zapísanou na LV č. XX ako parcela registra "C" evidovaná na katastrálnej mape ako parc.č. 14 zastavané plochy a nádvoría o výmere XXXX m² vo vlastníctve žalovaných v 1. a 2. rade, prechádza bodmi XXX-X, XXX-X, XXX-X a XXX-X tak ako je zakreslená vo Vytyčovacom náčrte na vytyčenie hranice medzi pozemkami p.č. X/X, X/X, X/X, X/X, X/X, X/X a pozemkom p.č. 14 vyhotovenom dňa 20.07.2013 znalcom Ing. G. A., ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaných zaviazal zaplatiť spoločne a nerozdielne náhradu trov právneho zastúpenia vo výške XXX,XX eura a náhradu iných trov konania v sume XXX,XX eura na účet právnej zástupkyne žalobcov v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že

o trovách konania štátu bude rozhodnuté samostatným uznesením. V dôsledku odvolania žalovaných došlo k zrušeniu prvostupňového rozhodnutia v celom rozsahu, a to uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 25Co/476/2014 - 228 zo dňa 30.10.2015, keď prvostupňový súd vo veci správne zistil, že žalobcovia preukázali naliehavý právny záujem na požadovanom určení hranice medzi sporom dotknutými pozemkami, avšak prvostupňový súd sa vôbec nezaoberal otázkou započítania vydržacej doby právnych predchodcov žalovaných, napriek tomu, že žalovaní namietali, že časti pozemkov vo vlastníctve žalobcov užívajú od roku 1966 v stave, ako ich užívali ich právni predchodcovia od roku 1927, a preto vydržacia doba so započítaním vydržacej doby ich právnych predchodcov tak uplynula najneskôr v roku 1960. V nadväznosti na to výsluchy strán sporu a vo veci vypočutých svedkov sú nepostačujúce, ako aj zistenia ohľadne priebehu kamenného múru majúceho tvoriť dávnu hranicu medzi pozemkami, bez povšimnutia bola ponechaná i notárska zápisnica zo dňa 11.08.1966 spísaná na Štátnom notárstve Nitra pod č. NZ 346/66 a neboli zabezpečené ani ďalšie listiny napr. pkv. 282, notárska zápisnica Štátneho notárstva Nitra č. NZ 44/1953, č. NZ 116/1958. Keďže v prípade žalovaných išlo o argumenty, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie vo veci, odvolací súd preto rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, pričom úlohou súdu prvého stupňa bude vo veci doplniť dokazovanie a opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie aj dostatočne zdôvodniť.

5. Podľa § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Rešpektujúc rozhodnutie odvolacieho súdu a s prihliadnutím na novú právnu úpravu Civilného sporového poriadku, súd umožnil stranám sporu sa opätovne vyjadriť a navrhnúť doplnenie dokazovania. V tomto smere sa na pojednávaní vyjadrili právni zástupcovia oboch strán, bol vykonaný výsluch žalobcu v 1. rade a boli doplnené listinné dôkazy, ktorých doplnenie požadoval odvolací súd a pripojené listiny a vykonaná obhliadka na mieste samom, ktoré dôkazy navrhla strana žalovaných.

7. Okresný súd Nitra tak po rozhodnutí odvolacieho súdu zabezpečil vyjadrenia právnych zástupcov oboch strán sporu na pojednávaní a vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu v 1. rade, obhliadkou na mieste samom za účasti znalca, oboznámením obsahom listinných dôkazov ich prečítaním (súd oboznámil všetky listinné dôkazy, teda listinné dôkazy zabezpečené do rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj novo zabezpečené listinné dôkazy po rozhodnutí odvolacieho súdu): žaloba č.l. 1-4, výpis z listu vlastníctva č. XX č.l. 5, výpis z listu vlastníctva č. XX č.l. 6, list T. B. vo veci vykonania tvaromiestnej obhliadky č.l. 7-8, plná moc č.l. 9, fotografie 3 kusy z prílohovej obálky č.l. 10, žaloba vo veci žalobkyne H. K. proti žalovaným č.l.15-19, plná moc žalovaní č.l. 23, vyjadrenie k žalobe č.l. 32-33, geometrický plán č. 95/2003 č.l. 34-35, čestné prehlásenia č.l. 36, kúpna zmluva č.l. 37, uznesenie vo veci dedičstva sp. zn. D 797/66-37 č.l. 38, vyjadrenie žalobcov č.l. 40-42, oznámenie od Správy katastra č.l. 80, uznesenie KS NR č.k. 9Co-273/2010-152 č.l. 100-104, znalecký posudok č. 12/2013 č.l. 139- 154, geometrický plán č. 95/2003 č.l. 163-167, výpis LV č. XX č.l. XXX-XXX, výpis LV č. XX č.l. XXX, lekársku správu a výmenný lístok č.l. 251-252, lekársku správu a výmenný lístok z prílohovej obálky, fotodokumentáciu z obhliadky č.l. 293-323, výpis z LV č. XX č.l. XXX, výpis z LV č. XX č.l. XXX-XXX, pripojenými notárskymi zápisnicami NZ č. XX/XXXX, NZ XXX/XXXX a z obsahu pripojeného spisu 15C/18/2007 oboznámil najmä: žaloba, upozornenie Mesta B. adresované pre žalovanú v 2. rade zo dňa 01.03.2004, výzva Mesta B. adresovaná žalovanej v 2.rade zo dňa 25.11.2003, zápisnicu z obhliadky na mieste samom, rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 9Co/163/2013 zo dňa 12.06.2014 a pkv. 282 .

8. Právna zástupkyňa žalobcov na pojednávaní uviedla, že v obdobnej veci vedenej pod sp.zn.15C/18/2007 bolo už právoplatne rozhodnuté, pričom ide o susedné parcely, kde vystupovali iní žalobcovia, žalovaní boli takí istí ako v tomto spore a súd vyslovil, že nedošlo k vydržaniu sporných nehnuteľností. Žalovaní len preukazujú skutočnosť, že kúpili a žalovaná, že zdedila parcelu č.14, teda susednú parcelu, medzi ktorými nehnuteľnosťami bol postavený kamenný múr, ako vypovedali aj svedkovia, ktorý nemal murovaný základ a bol z blata a kameňov, išiel hranicou tak ako bola zakreslená v pozemkovej mape, ako uvádza aj N.. A. v znaleckom posudku. Pozemnoknižná hranica je totožná s hranicou ako je zakreslená v katastrálnej mape. Od roku 1927 do 50-tych rokov kedy začali spory nie je čo vydržať, pretože užívací stav bol totožný s právnym stavom. Majitelia pozemkov nenamietali hranicu, až keď sa začal plot rozpadáť žalovaní narušili hranicu, lebo plot rozobrali a posúvali ho do pozemkov žalobcov. V 70-tych rokoch začali stavať murované stavby, a to až do roku 2000. Za toto obdobie postavili šopu, letnú kuchyňu a chlievy. Chlievy zasahujú do pozemkov žalobcov, čo potvrdili aj svedkovia už vypočutí v konaní. Z výpovede svedkyne Y. K., ktorá predala nehnuteľnosti rodičom žalobcov vyplýva,

že mali spory, stavby tam predtým neboli. P. nemali vzadu záhradu, iba humno. Takisto svedkyňa X. vypovedala, že zvyšky plotu sú posunuté do X.. Žalobcovia majú za to, že žalovaní sú posunutí do pozemkov žalobcov. Od roku 1927 bola dodržiavaná právna hranica, v 1. polovici bol kamenný múr a v druhej polovici sa nachádzalo humno. Tieto skutočnosti potvrdili aj svedkyne p. K. ako aj p. T. a p. X.. Žalovaní začali rozoberať múr, ktorý nemal pevný základ. Sama žalovaná v 2. rade uviedla, že vedľajšie stavby stavali až do roku 2000. Žalovaná v 2. rade ktorá sa narodila v roku 1942, sa zámerne pred súdom nevyjadrovala k tomu či v čase, keď bola mladá existovali tieto stavby. Žalovaní uzatvorili manželstvo v roku 1962, kedy stúpil do užívania žalovaný v 1. rade, postupne začali stavať murované stavby, ktoré sú čiernymi stavbami bez stavebného povolenia, posunuté do pozemkov žalobcov ako aj do pozemkov žalobcov v konaní vedenom pod sp. zn. 15C /18/2007. Listinné dôkazy, na ktoré poukazuje strana žalovaných, preukazujú len nadobudnutie vlastníckeho práva k parc. č. XX ale nepreukazujú, že nadobudli vlastnícke právo k spornej ploche - k časti parciel X/X a X/X. Skutočnosť, že užívacia hranica nie je totožná s právnou hranicou bola konštatovaná aj znalcom, ktorý v tejto veci vykonal znalecké dokazovanie. Pokiaľ ide o zadnú časť táto nebola oplotená čo potvrdila aj svedkyňa K.

9. Právny zástupca žalovaných na pojednávaní uviedol, že námietka vydržania je v tomto spore dôvodná. Žalovaní ju vzniesli na základe listinných dôkazov. V Notárskej zápisnici poukazujem na bod 9, v ktorom je jasne uvedené v akom rozsahu užívajú právni predchodcovia žalovaných nehnuteľností a rovnako do tohto užívania vstúpili aj žalovaní. Aj znalec G. A. uviedol, že užívacia hranica prechádza múrom a aj ju zakreslil. Takisto existencia múru bola preukázaná aj ohliadkou na mieste samom. Krajský súd skonštatoval, že po roku 1966 už nebola preukázaná dobromyseľnosť žalovaných. Nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním je originárnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva. Najneskôr mohla vydržacia doba právnych predchodcov žalovaných uplynúť v roku 1959, ak by sa počítala 32 ročná, alebo v roku 1961, ak sa počítala 10-ročná. Či vznikli spory v roku 1966 nemá vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva predchodcov žalovaných k týmto nehnuteľnostiam. Treba zohľadniť aj domnienku, že dobromyseľnosť sa predpokladá ak žalobcovia nepreukážu a nespochybnia, že žalovaní resp. ich právni predchodcovia neboli dobromyseľní. Započítanie vydržacej lehoty právnych predchodcov žalovaných, sa týka pozemkov tak ako je to zakreslené v geometrickom pláne č.95/2003 (č.l.34 až 35), pretože stavby boli postavené na hranici užívateľskej. Listinné dôkazy, ktoré boli v tomto konaní predložené, považuje za postačujúce. Nie je mu zrejmé, či by sa žalovaní vedeli vyjadriť k tomu, aký bol ten užívací stav pred rokom 1967, kedy stúpili do užívania predmetných nehnuteľností. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že hranica prechádza kamenným múrom, ktorý tam bol už v čase vstupu žalovaných do užívania. Námietku žalobcov, že hranica medzi pozemkami sa časom posunula, považuje za objektívne nemožnú.

10. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový a právny stav: Žalobcovia sú podieloví spoluvlastníci nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území J. obec B. okres B. zapísanými na LV č.XX ako parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape ako parc. č. X/ X záhrady o výmere XXX mX a parc. č. X/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², veľkosť spoluvlastníckeho podielu žalobcu v 1. rade X/X a veľkosť spoluvlastníckeho podielu žalobkyne 2. rade X/X. Žalovaní sú podieloví spoluvlastníci nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území J. obec B. okres B. zapísanou na LV č.XX ako parcela registra "C" evidovaná na katastrálnej mape ako parc.č. XX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m², veľkosť spoluvlastníckeho podielu žalovaného 1. rade X/X a veľkosť spoluvlastníckeho podielu žalovanej 2. rade X/X. Uvedené nehnuteľnosti navzájom spolu susedia. Rovnako bolo preukázané, že priebeh hranice medzi označenými nehnuteľnosťami je medzi stranami sporu ako vlastníckymi susediacich nehnuteľností sporný a že k mimosúdne vyriešeniu tohto sporu medzi nimi nedošlo.

11. Žalobcovia sa svojim žalobným návrhom (po pripustení zmeny návrhu na pojednávaní súdu dňa 03.04.2014) domáhali určenia že hranica medzi nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v katastrálnom území J., obec B. zapísanými na LV č. XX ako S.: parc. č. X/X záhrady o výmere XXX m², parc.č. X/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XX mX vo vlastníctve žalobcov v 1. a 2. rade, a nehnuteľnosťou zapísanou na LV č. XX ako S. parc.č. XX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX mX vo vlastníctve žalovaných v 1. a 2. rade, prechádza bodmi XXX-X, XXX-X, XXX-X, XXX-X tak, ako je zakreslená vo vytyčovacom náčrte znalca Ing. G. A. vyhotoveného dňa 20.07.2013, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku.

12. Z výpisu LV č. XX pre kat. úz. J. vyplýva, že žalobcovia sú podieloví spoluvlastníci nehnuteľností a to parc. č. X/X - záhrady o výmere XXX m², parc. č. X/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², každý v podiele 1.

13. Z výpisu LV č. XX pre kat. úz. J., vyplýva, že žalovaní sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti a to parcely č. XX - zastavané plochy a nádvoría o výmere XXXX m², každý v podiele 1.

14. Z listu Mesta B., odbor stavebného poriadku zo dňa 27.02.2004 vo veci vykonania tvaromiestnej obhliadky jestvujúcej stavby postavenej na pozemku parc. č. 14, kat. úz. J. vyplýva, že orgán štátneho stavebného dozoru zistil, že na pozemku parc. č. XX, J., sú okrem rodinného domu, ešte ďalšie stavby, ktoré plnia doplnkovú funkciu k uvedenému rodinnému domu. Jedná sa o niekoľko stavieb, u ktorých (okrem garáže, letnej kuchyne, chlievu) sa nedá bližšie určiť ich spôsob užívania, ide o stavby drobného charakteru. Stavba na chov drobného zvieratstva zasahuje na pozemok parc. č. X/X., kat. úz. J.. Zo záveru vyplýva, že nie je ukončené vytýčenie vlastníckej hranice druhého suseda p. P., pána X. (hranica parc. č. XX a parc. č. X/X kat. úz. J.), pretože pani P. neumožnila geodetke vstup na pozemok a tým jej nebolo umožnené dokončiť zameranie priebehu hranice medzi parc. č. XX a parc. č. X/X, X/X, X/X kat. úz. J. s tým, že až po doručení a potvrdení priebehu hraníc rozhodnutím správy katastra B. je možné ďalej pokračovať v konaní na stavebnom úrade v predmetnej veci.

15. Z čestného prehlásenia H. a V. zo dňa 1.10.2007 vyplýva, že týmto čestne prehlasujú, že žalovaný v 1. rade a žalovaná v 2. rade užívajú nehnuteľnosti nachádzajúce v kat. úz. J., parc. č. X/X - záhrady o výmere XXX m² a parc. č. X/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere XX m² v ich častiach tak ako je to zakreslené v GP č. XX/XXXX vyhotovenom Geodeti s.r.o. dňa XX.XX.XXXX /t.j. diel č. X o výmere XX m², diel č. 4 o výmere X m², diel č. X o výmere X m² a diel č. X o výmere 3 m², ktorý tvorí prílohu toho prehlásenia. Z. potvrdzujú, že menoví majú nehnuteľnosti v držbe po nepretržitú dobu 41 rokov (od roku 1966) a nehnuteľnosti dodnes dobromyseľne užívajú ako vlastné na základe kúpnej zmluvy zo dňa 13.08.1966, registrovanej na Štátnom notárstve pod reg. č.:RI 501/66 až doposiaľ.

16. Svedkyňa Y. K. vo výpovedi na pojednávaní dňa 14.10.2008 uviedla, že bola suseda P. do predaja nehnuteľnosti X. v roku 1967, hranica medzi pozemkami bola oddelená kamenným múrom, ktorý bol vybudovaný po celej dĺžke len miestami padal. Do domu sa nasťahovala v roku 1954 v tom čase tam bývali už X., o ktorých sa starala. X. mali spor s dedkom p. P. p. T., s mamou hádali sa za múr, pretože bol rozpadnutý, keď bol zlý čas, padali kamene do dvora, posúval sa do záhrady X.. P. len toľko, že im padá múr dole. Takto ten múr padal do záhrady X.. Do záhrady nechodila, tam si X. dorábali zeleninu. Teraz je to iné ako voľakedy, keď tam bývala. Je tam postavený celkom skoro na plote z pálenej tehly nejaký múr alebo chliev. To tam predtým nebolo. Keď tam bývala, P.í nemali záhradu, bolo tam humno. Teraz tam majú žalovaní záhradu. Na konci záhrady je múr najvyšší, tá ohrada je spravená podľa nej tam kde nemala byť. Kamene z plotu padali, plot sa posúval, bolo to do spádu k nim, padalo to k nim. Kamenný múr nemal základy, nebol tam žiaden betón, bolo to len z blata spravené. Už v čase keď sa nasťahovala múr padal, dalo sa medzi dvormi chodiť. Nie je pravdivé tvrdenie, že múr išiel pôvodne až 1,5 m za chliev, pretože pokiaľ tam žila nič tam nebolo.

17. Svedkyňa L.. H. T. vo výpovedi dňa 10.02.2009 uviedla, že jej matka vlastnila parcely č. X/X, X/X, X/X a X/X, pričom tam žila do roku XXXX, vzťahy medzi X. a rodičmi žalovanej v 2. rade neboli dobré, hádali sa. Vie, že tam bol postavený múrik, medzi pozemkami, ktorý padal a toto potom opravovali. V čase keď sa ako dieťa hrávala na pozemku P., neboli postavené vedľajšie murované stavby ako chliev, letná kuchyňa. V tom čase tam tieto stavby neboli. Bol tam drevený chliev, ktorý sa nachádzal za ich domom bola medzierka, kde sa ako deti schovávali, potom bol múrik, ktorý jej otec opravoval, keď padal, potom za múrikom P. bol chliev. B., kedy sa prisťahovali X.. T. sa kazil, u nich bola rovina u nás spád. Keď sa opravoval aj sa posúval, nemal pevné základy.

XX. Svedkyňa H. Y. vo výpovedi dňa 10.02.2009 uviedla, že vie, že žalovaní majú postavenú letnú kuchyňu. Nevie, či tam bolo ešte niečo postavené ako ani nevie, či v tej časti, kde majú žalovaní postavenú stavbu bol kamenný múr. V čase keď tam chodila tak videla, že v záhrade medzi X. a P. bolo pletivo. Múrik bol na krátkom úseku nízky, kde končil múrik začínalo pletivo. Cez všetkých nešiel kamenný múr, tam kde bývali N. Nitrianski tam je všetko postavené na doraz.

19. Svedkyňa V. T. vo výpovedi dňa 10.02.2009 uviedla, že nie je priama suseda strán sporu, býva o dve ulice ďalej, chodí okolo, vidí že tam je plot, bežný riečicový, vidí žalovanú v 2. rade ako tam sadí kope, vidí, že žalovaní majú postavené vedľajšie stavby nevie kedy stavali. Predtým tam bolo humno. Domnieva sa, že oplocovať začali, keď sa žalovaná v 2. rade vydala, vtedy tam prišiel jej manžel.

20. Svedkyňa T. X. vo výpovedi dňa 10.03.2009 uviedla, že je mamou p. K., ktorá je vlastníčkou parciel č. X/X, X,X, a 8. Pokiaľ ide o spornú hranicu pozemkov medzi X. a P. bol kamenný múr, ktorý išiel až po N., kde bol najvyšší, tu sa znižoval, bol vysoký asi pol metra. P. navýšili pozemok tým, že naviezli hlinu, čo bol asi 70 rokoch, to spôsobilo že múr padal k X.. Oni nehnuteľnosti kúpili od Nitrianskych v roku 1978. P. rozoberali kamenný múr, materiál použili dcére do základov. V 70 rokoch bol na pozemku P. postavený murovaný chliev, skadiaľ stekala močovka z letnej kuchyni k Nitrianskym. Stavbu chlievu posunuli až k letnej kuchyni, ktorá stála na parcele č. X/X. Zvyšky plotu sú posunuté do X., pretože P., keď sa vyvýšili celý múr, ktorý bol z kameňa a hlíny, začal padať. Vždy to padalo do X. a teraz je to posunuté. Múr bol bez základov, len z hlíny a kameňa. Žalovaná v 2. rade bola taká, že svojej mame nadávala a to škaredo a nadávala aj otcovi žalobcov. Na pozemku žalovaných bola postavená ako vedľajšia stavba a to drevený chliev, drevené WC a drevená šopa. Nič tam iné nebolo. Strecha chlievu je opretá o ich dom. Spory začali medzi stranami sporu v 70 rokoch, keď žalovaní postavili chliev, a všetko močovka išla do záhrady žalobcov.

21. Podľa kúpnej zmluvy, vyhotovenej vo forme Notárskej zápisnice č. NZ 346/66 zo dňa 13.08.1966, registrovanej 18.08.1966 pod č. Reg. RI 501/66 P. L., nar. XX.XX.XXXX a Z. L., rodená I. nar. XX.XX.XXXX ako predávajúci predávajú svoje nehnuteľnosti, ktoré sú zapísané v pozemkovej knihe, kat. úz. J. vo vl. č. XXX, p. č. XX pod B XX/a, b ešte na P. P. a H. P., rod. S. v X kupujúcim P. P., nar. XX.XX.XXXX a C. P., rod. T., nar. XX.XX.XXXX. Predávané nehnuteľnosti sú vedené v EN na Stredisku geodézie v B. pod p.č. 14, kat. úz. J.. Legitimácia ide vlastne už o predávajúcich je preukázaná tým, že teraz predávané nehnuteľnosti kúpili od pozemkovoknižných vlastníkov podľa kúpnej zmluvy pojatей do notárskej zápisnice Štátneho notárstva v Nitre z 19. marca 1953 číslo NZ 44/1953 L. P. a T. P., rod. X., od ktorých zase tieto nehnuteľnosti kúpili podľa kúpnej zmluvy pojatей do notárskej zápisnice 13.09.1958 pod PR 331/58 terajší predávajúci. Podľa bodu 9 predávajúci osvedčujú, že v prírode ide už o reálne vydelený diel z nehnuteľnosti vo vl. č. 282, ktorý je riadne plotom ohradený, len tento stav nebol ešte v pozemkovej knihe, ani v EN usporiadaný.

22. Podľa uznesenia Štátneho notárstva v Nitre vo veci dedičstva po poručiťelke Y. T., rod. N. sp. zn. D 797/66-37 bola schválená dohoda dedičov, podľa ktorej nehnuteľnosti vo vl. č. XXX. parc. č. XX pod B 16.17.19 v 1 -ičke nadobúda dedička H. T., rod. T. .

23. Z výpisu pkv. č. 282 vyplýva, že pod poradovým číslom 16 je vyznačené, že na základe kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 25.10.1927 vystavenej vkladá sa právo vlastníctva na X/XX čiastky na mene T. I., rod. W., T. I. a manželka Y. I. znejúca pod právnym titulom kúpy v prospech Y. T., rodenej N.. Pod poradovým číslom 17 je vyznačené: došlo dňa 29.11.1927 na základe kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 4.11.1927 vkladá sa právo vlastníctva na 1/16 čiastku na meno I. I. priznanú titulom kúpy v kúpnej cene 2000 v prospech Y. T., rod. N.. Pod poradovým číslom 18 je vyznačené že došlo dňa 20.11.1929 na základe pozostalost' odovzdajúceho výroku Nitrianskeho súdu č. 1929 D 197/4 vkladá sa právo vlastníctva na 1 čiastku z nemovitosti na meno Mateja W. priznanú titulom dedenia v prospech Z. B., rod. W.. Pod poradovým číslom XX je vyznačené, že došlo dňa 20.11.1934 na 1/16 K. I. podľa uznesenia o odovzdaní pozostalosti okresného súdu v B. č. D 931/33 vkladá sa vlastnícke právo Y. T., rod. N.. Pod poradovým číslom 20 je označené, že došlo dňa 11.05.1950 podľa kúpnopredajnej zmluvy danej v B. dňa 09.03.1950 a obecného svedectva z 23.03.1950 vymazuje sa poznámka následného dedenia dedičov T. W., slobodného, uznesením čd XXXX/XXXX vloženého pod B 5 podiele H. W., rod. P. a Z. B., rodenej W., pod B4 a 18 za vlastnícke právo manželom: P. P. a H. P., každý v podiele 1.

24. Podľa kúpnopredajnej zmluvy vyhotovenej vo forme Notárskej zápisnice N 53/1953, NZ 44/1953, spísaná dňa 19.03.1953, P. P. a H. P., rodená S. ako kupujúci a L. P. a T. P., rodená X. ako kupujúci uzatvorili kúpnu zmluvu, predmetom ktorej je dom číslo XX s dvorom v kat. úz. J. vo vl. č. XXX pod A I, r.č. 1, mp.č. XX na nich písané pod B XX/A,b v 1 za obopolne dojednanú kúpnu cenu 25.000 Kčs a súčasne týmto dávajú predávajúci súhlas kupujúcim aby si v pozemkovej knihe mocou tejto listiny pre seba dali vpísať vlastnícke právo. Kupitelia nehnuteľnosti kupujú bez ťiarch a závad v takom stave, ako tieto odpredávateľa užívajú, alebo inak užívať oprávnení boli so všetkými právami a príslušenstvom, s právom vlastníckym a držbou spojenými.

25. Podľa kúpnopredajnej zmluvy vyhotovenej vo forme Notárskej zápisnice N 11/58, NZ 116/58, spísaná dňa 18.03.1958, L. P. a T. P., rodená X. ako predávajúci a P. L. a Z. L., rod. I. ako kupujúci

uzatvorili kúpno predajnú zmluvu, ktorou L. P. a jeho manželka T. rod. X. týmto odpredávajú do vlastníctva držby a úžitku odovzdávajú domový majetok P. L. a jeho manželke Z. L., rod. I. v kat. úz. J. vo vl. č. XXX pod AI r.č. 1. p. č. XX a to dom č. XXX s dvorom v pozemkovej knihe formálne napísaný pod B XX/a, b, v polovičke na mene P. P. a H. rodenej S., avšak ako skutoční vlastníci podľa kúpno predajnej zmluvy uzavretej na štátnom notárstve v B. dňa 19.03.1953 pod NZ 44/53 ktorá zmluva výmerom JNV v Nitre zo dňa 27.10.1953 pod zn. XI-902-Šmot. - 27/3-53/M bola podľa § 1 zákona č. 65/51 Zb. aj schválená, za dojednanú kúpnu cenu Kčs. 20.000 a dávajú týmto súhlas k tomu, aby si kupitelia aj mocou tejto listiny dali písať v pozemkovej knihe pre seba vlastnícke právo. Kupitelia nehnuteľnosti kupujú bez ťiarch a závad v takom stave, ako tieto odpredávajú, alebo inak užívať oprávnení boli so všetkými právami a príslušnosťami s právom vlastníckym a držbou spojenými.

26. Z oznámenia Správy katastra Nitra zo dňa 15.10.2009 súd zistil, že vo veci zápisu parc. č. X/X, X/X, X/X, X/X, X/X a X/X na LV č. XX a zápisu parc. č. XX na LV č. XX kat. úz. J. boli podkladom k zápisu kúpnych zmlúv pozemnoknižné parcely č. 6, X/X, X/X, X/X, X/X a XX zapísané v pkn. vl. XXXX, XXX a XXX boli identické s vyššie uvedenými parcelami katastra nehnuteľností zapísanými na LV č. XX a XX.

27. Vykonanou obhliadkou dňa 20.04.2009 súd zistil, že priebeh hranice medzi stranami je sporný. Z. v 1. rade tvrdil, že kamenný múr bol na celej hranici, čo žalovaná v 2. rade poprela, podľa ktorej múr išiel cez všetky parcely, ale z kríža, išiel po inej hranici ako je teraz pletivo. Tvrdenie žalobcu v 1. rade potvrdila na ohliadke svedkyňa Y. K., ktorá bola na ohliadke tiež uviedla, že oplotenie v teréne je posunuté do záhrady žalobcov. Svedkyňa uviedla, že koniec pozemkov nebol taký ako je teraz, záhrada P. nebola zahradená dorovna, ale išla do cviku, medzi pozemkami bol múrik, ktorý miestami padal, bol vyšší ako je teraz, bol rozpadnutý, bol tu len kamenný múrik, nie pletivo ako teraz, stavby - chliev a šopa tieto tu neboli, bolo tam voľno. Svedkyňa uviedla, že tak ako je to teraz oplotené tak nešiel kamenný múrik, dom bol vyššie ako je kamenná ohrada, je to posunuté do záhrady X.. Žalobca v 1. rade uviedol, že ich pozemok bol oblúkovitý nie ako teraz ako rovný, čo bolo v XX rokoch, spodná hranica sa od 80 rokoch posunula. U. uviedla, že na konci kamenného múra vedľa boli vykopané dvere do pivnice, ktorá išla smerom von, čo je mimo P., pričom pivnica patrila do pozemku X.. Žalovaný v 1. rade uviedol, že je tu od roku 1962 s týmto múrom sa nič nerobilo, pivnica tu nebola, udáva, že pozemok od X. išiel oblúkom. 28. Z dôvodu, že priebeh hranice medzi pozemkami je odbornou otázkou súd na jej posúdenie ustanovil znalca Ing. G. A., ktorému uložil povinnosť vypracovať znalecký posudok písomne.

29. Zo znaleckého posudku číslo 12/2013 vypracovaného znalcom N.. G. A. dňa 22.07.2013, ktorého súčasťou je Vytyčovací náčrt na vytyčenie hranice medzi pozemkami p.č. X/X, X/X, X/X, X/X, X/X, X/X a pozemkom p.č. XX vyhotovený dňa XX.XX.XXXX (č.l. 140), mal súd preukázané, že znalec pri vytyčení hranice pozemkov vychádzal z pozemnoknižných máp, pretože iný doklad nemal k dispozícii (geometrický plán, existenciu ktorého tvrdila žalovaná v 2. rade, ktorý nepredložila). Pritom dodržal ustanovenie § 20 Inštrukcie Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. S 74.20.73.43.00. Vzájomnou identifikáciou máp pozemnoknižných s katastrálnymi mapami zistil, že zákres hraníc katastrálnych mapách je identický zo zákresom rovnakých hraníc pozemnoknižných mapách. Tým vylúčil, že by prišlo k nesprávnemu zakresleniu spornej hranice do katastrálnej mapy pri jej tvorbe (katastrálne mapy vznikli v roku 1964 prekreslením pozemnoknižných máp). Následne vykonal zameranie pozemkov, ktoré sú predmetom sporu. Dňa 26.01.2013 uskutočnil miestnu ohliadku, na ktorej sa zúčastnili účastníci konania, ktorej predmetom bolo zameranie v teréne existujúcich pevných bodov (rohov stavieb, oplotení, terénnych hrán a rozhraní užívania pozemkov), pomocou ktorých by bolo možné spojiť meranie s katastrálnou mapou. Toto meranie spojil s katastrálnou mapou tým, že vykonal transformáciu katastrálnej mapy na výsledky merania. Pri transformácii zohľadnil aj geometrické plány, resp. vytyčovací náčrty, ktoré boli urobené v najbližšom okolí a založené v katastrálnom operáte. Rovnakú transformáciu vykonal aj pre pôvodnú pozemnoknižnú mapu, v ktorej sú zobrazené prvotné hranice pozemkov. Porovnaním zistil, že hranice zobrazené v katastrálnej mape zodpovedajú hraniciam zobrazeným v pozemnoknižnej mape s tým, že tieto boli doplnené hranicami vytvorenými geometrickým plánmi, resp. aktualizáciou katastrálneho operátu po vzniku katastrálnych máp. Z archívnej pozemnoknižnej mapy uloženej Ústrednom archíve geodézie a kartografie jej vektorizáciou určil priebeh vlastníckej hranice s užívateľskou hranicou zameranou v teréne. Tu zistil že vlastnícka hranica (zakreslená v mape) nie je identická s užívateľskou hranicou, ktorú predstavuje terajšie oplotenie resp. kamenný múr oddeľujúci užívanie susedných pozemkov v okolí spornej hranice. Takto určil priebeh spornej vlastníckej hranice, ktorý zakreslil do vytyčovacieho náčrtu č. 7C/18/2007 (príloha č. 3 ZP). K tomuto vytyčovaciemu náčrtu v súlade so Smernicou na vyhotovovanie geometrických plánov a vytyčovanie hraníc pozemkov č.

S 74.20.73.43.00 vyhotovil aj protokol o vytýčení hranice pozemku. Po zosumarizovaní a pripravení potrebných podkladov zvolal na deň 20.07.2013 druhú miestnu ohliadku, ktorej predmetom bolo vytýčenie spornej hranice v teréne a ktorej sa zúčastnili žalobcovia a žalovaná v 2. rade. Na mieste samom drevenými kolíkmi v teréne vyznačil priebeh predmetnej vlastníckej hranice prostredníctvom GNSS (globálnych navigačných satelitných systémov) prístrojom GPS a s takto vytýčenou hranicou oboznámil všetkých prítomných a spísal vytyčovací protokol. Zo záveru znaleckého posudku vyplýva, že sporná hranica aj užívateľská hranica je vyznačená vo Vytyčovacom náčrte, ktorý tvorí prílohu č. 3 znaleckého posudku.

30. Vykonaným odkazovaním výsluchom ustanoveného znalca Ing. G. A. mal súd preukázané, že vo vytyčovacom náčrte červenou čiarou je vyznačený priebeh existujúceho oplotenia a tmavou čiernou čiarou hranica tak, ako prebieha podľa katastrálnej mapy a znalec v teréne priebeh hranice vyznačil drevenými kolíkmi. Pri vytyčovaní hranice v teréne boli problémy, lebo sa tam nachádza stavba a pri vytyčovaní musel stáť na streche stavby. Na parcele č. 9/4 sa nachádza murovaná stavba, a na parcele č. 14 je šopa (hospodárska stavba), cez ktorú prebieha vytýčená hranica. Tam, kde sa nachádzala stavba hranicu nastriekal farbou a tam, kde sa hranica nenachádzala hranicu vyznačil drevenými kolíkmi. Výmera parcely je nezáväzným údajom katastra pokiaľ hranice pozemku nie sú určené číselne, čo v tomto prípade nie sú.

31. Žalobca v 1. rade vo výpovedi dňa 29.11.2016 uviedol, že si nepamätá, čo bolo pred rokom 1966, pretože sa narodil v roku 1967. Jeho rodičia odkúpili nehnuteľnosti od pani ČQ. Plot bol na pôvodnom mieste. Žalovaní ho stále posúvali. Keď mal 8 rokov začali stavať P. chlievy. Plot sa rozsýpa dodnes a žalovaní ho stále posúvajú. Chlievy sú postavené už na jeho pozemku, ten plot sa stále posúva preto, že je z blata a kameňa, nemá pevný základ a v určitej časti sú len koly a pletivo.

32. Súd vo veci vykonal na návrh právneho zástupcu žalovaných obhliadku miesta samého, a to dňa 15.03.2018 za súčasného vyhotovenia fotodokumentácie, ktorá je súčasťou spisu (č.l. 293-393) a za prítomnosti znalca Ing. A., ktorý následne zameral jednotlivé body z vytyčovacieho náčrtu. Právny zástupca žalovaných navrhol vykonať obhliadku spolu s výsluchom žalovaných na mieste samom, žalovaní sa na obhliadku nedostavili a právny zástupca žalovaných uviedol, že netrvá na ich výsluchu. Obhliadky sa zúčastnila dcéra žalovaných P. X.. Na obhliadke právny zástupca žalovaných trval na to, že starý kamenný múr je pôvodná hranica, takto bol, keď bol kupovaný pozemok, tak tento múr tu už bol a tento tvorí užívaciú hranicu, ktorá je titulom vydržania. Žalobkyňa v 2. rade uviedla, zostatky kameňov na konci parc. č. 14, tie sú tam stále, len sa posunuli, predtým boli vyššie, išlo to inak. Všetky kamene tu neboli, to navláčil teraz. Znalec uviedol, že hranica začína na vrhu svahu, terénna hrana nás nepustí, pričom kamene môžete dať kde chcete. Žalobca v 1. rade uviedol, že si pamätá hranicu na vrchu svahu, bola tu pôvodná záhrada. Pokiaľ ide o plot za kamenným plotom, pozostávajúci z pletiva a pevných základov, to robili žalobcovia na základe stavebného dozoru z bývalého dozoru MNV Nitra - p. S., bolo to asi v 80 rokoch, kedy im bolo uložené urobiť plot, bez toho, aby to bolo vymierané. Bolo im povedané, že tam ide hranica a treba tam postaviť plot. Pokiaľ ide o drevené kóly s ostatným drôtom, tieto osadil on, keď žalovaný v 1. rade tvrdil, že mu chodí na pozemok. Pokiaľ ide o zostatky kameňov, v tejto výške boli kamene vždy, po celej dĺžke parcely č. 14. Oplotenie na konci parcely č. 14 bolo robené dodatočne žalovanými, predtým to bolo priechodné. Dcéra žalovaných uviedla, čo si ona pamätá tak to oplotenie na konci parcely č. 14 tam vždy bolo. Žalobca aj dcéra žalovaných zhodne uviedli, že na konci parcely č. 14 sa nachádzal živý plot, bola to taká hať. Pokiaľ ide o murovaný chliev podľa dcéry žalovaných sa robil keď bola dieťaťom. Dcéra žalovaných aj žalobca zhodne uviedli, že predtým tam bol drevený chlieb, ktorá bol viacej na pozemku žalovaných.

33. Z obsahu pripojeného spisu 15C/18/2007 súd zistil, že predmetom konania bola žaloba H. K. proti žalovaným vo veci určenie priebehu hraníc medzi nehnuteľnosťou nachádzajúcou sa v kat. úz. J., obec B. na LV č. XXXX parcela č. X/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere X m² vo vlastníctve žalobkyne a nehnuteľnosťou nachádzajúcou sa v kat. úz. J., obec B. zapísaná na LV č. XX ako parcela č. XX - zastavané plochy a nádvoría o výmere XXXX m² vo vlastníctve žalovaných. G. Okresného súdu B. č.k. 15C/18/2017-219 zo dňa 19.02.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 9CO/163/2013-283 zo dňa 12.06.2014 bolo žalobe žalobkyne vyhovieť, keďže vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaní časťou stavieb zameraných znalkyňou Ing. F. U. v geometrickom pláne tvoriacom prílohu č. 1.1 a 1.2 znaleckého posudku č. 9/2012 a to novovytvorenými parcelami č. 9/5 zastavané plochy a nádvoría o výmere 3 m², č. 9/6 zastavaná plocha o výmere 1

m² presahujú do vlastníctva žalobkyne. Záber žalovaných z pozemku žalobkyne predstavuje časť o výmere 4 m². V tomto konaní žalovaní v rámci procesnej obrany tvrdili, že k ploche, ktorej sa zásah týkal, nadobudli vlastnícke právo vydržaním, keď počnúc od roku 1962 resp. 1964 na nej postavili stavby a samotné oplotenie medzi nehnuteľnosťami má 80 rokov. Žalovaní podľa názoru súdu nepreukázali, že vo vzťahu k spornej hranici pozemkov, nadobudli vlastnícke právo vydržaním, neprodukovali také dôkazy o tom, že súčasný užívateľský stav nehnuteľnosti nemá priebeh po vlastníckej hranici pozemkov, ako i tom, že ich presvedčenie, že im sporná plocha patrí, vychádzalo nielen z titulu nadobudnutia parcely č. 14 do vlastníctva ale i z daného užívateľského stavu tejto nehnuteľnosti, v akom nehnuteľnosti prevzali a vstúpili do jej osobného užívania a ktorý zodpovedá i súčasnej dobe. Uvedené neosvedčili ani vypočutí svedkovia, ktorí vo svojich výpovediach nepotvrdili vyjadrenia žalovaných v 1. a 2. rade, že hranicu pozemkov tvoril starý kamenný múr neurčitého veku, ktorý založil užívateľskú hranicu. S ohľadom na uvedené súd nepovažoval žalovaných za oprávnených držiteľov spornej nehnuteľnosti parcely č. 9/5 a 9/6 a nemožno tak ustáliť, že k týmto nehnuteľnostiam nadobudli vlastnícke právo vydržaním.

34. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu

35. Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

36. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

37. Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutel'nosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

38. Žaloba o určenie priebehu hraníc pozemkov sa použije vtedy, keď správnosť hranice medzi susednými pozemkami je medzi stranami sporu a jeden zo susedov sa obráti na súd s cieľom dosiahnuť jej určenie. Spravidla súčasťou sporu o priebeh hranice je i spor o vlastníctvo k určitej ploche, preto je rozhodnutie takéhoto sporu daná právomoc súdu. Ide o prípad petitórnej ochrany vlastníckeho práva, ktorá ochrana sa poskytuje na základe žaloby vlastníka susedného pozemku, do ktorého práva sa zasiahlo. Žaloba o určenie hranice pozemku je druhom určovacej žaloby teraz podľa § 137 písm. c) CSP, keďže je prostriedkom ochrany práv majiteľa pozemku, je svojou podstatou vlastníckou žalobou. Vytýčením hraníc sa deklaruje stav, ktorý vychádza zo súboru geodetických informácií katastra nehnuteľností. Určenie lomových bodov predstavuje transformáciu zo súboru geodetických informácií katastra nehnuteľností priamo do terénu. Vytýčením hraníc pozemku sa nemenia ani nezakladajú právne vzťahy k dotknutým pozemkom. Vytýčenie hranice pozemku nemá konštitutívny účinok, ale má deklaratórny charakter, ide o prenesenie súradníc z katastrálnej dokumentácie autorizovanou osobou (geodetom) na tvár miesta (v prírode). Potom i rozsudok o určení priebehu hraníc pozemkov má deklaratórny charakter, keď týmto rozsudkom sa nevytvára nový právny stav, súd iba konštatuje, aký je právny stav priebehu hranice.

39. Vydržanie je osobitný originálny (prvotný, či pôvodný) spôsob nadobudnutia vlastníctva. V prípade splnenia zákonom určených podmienok (týkajúcich sa držby, držiteľa, predmetu držby a vydržacej doby) dochádza k nemu priamo zo zákona (ex lege). Podmienky vydržania sú pritom stanovené tak, že musia byť splnené kumulatívne - ak z nich nie je splnená čo i len jedna, k vydržaniu nedochádza. Tak minulou právnou úpravou (obyčajové právo platné na Slovensku do 31. decembra 1950, ďalej § 115 a § 116 ods. 1 v spojení s ust. § 145 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., § 135a Občianskeho zákonníka v znení do účinnosti zák. č. 509/1991 Zb.), ako aj právnou úpravou súčasťou (§ 134 Občianskeho zákonníka v znení od 1. januára 1992) je oprávnenosť držby jednou z podmienok nadobudnutia vlastníctva veci vydržaním. Za držiteľa sa považuje (fyzická alebo právnická) osoba, ktorá fakticky ovláda vec (corpus possessionis). Pri oprávnenej držbe musí ísť o také faktické ovládanie veci, pri ktorom je daná vôľa nakladať s vecou ako so svojou (animus possidendi). Dobrá viera, ktorá je podkladom tejto vôle, vyjadruje vnútorný (psychický) stav držiteľa, ktorý sám o sebe nemôže byť predmetom dokazovania. Toto vnútorné presvedčenie nadobúdateľa, pozitívne presvedčenie, že mu vec patrí, sa však navonok

prejavuje jeho konkrétnym správaním, a to už môže byť predmetom dokazovania a posudzovania. Posúdenie, či je držiteľ v dobrej viere alebo nie je, treba však vždy hodnotiť objektívne, a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) samého účastníka, a vždy treba brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno vzhľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal alebo nemohol mať po celú vydržaciu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec (právo) patrí. Dobrá viera zaniká v okamžiku, kedy sa držiteľ zoznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne museli vyvolať pochybnosť o tom, že mu vec právom patrí. Na tom nič nemení skutočnosť, že držiteľ bol (zostal) aj naďalej (subjektívne) v presvedčení, že mu vec patrí. Dobrá viera držiteľa sa musí vzťahovať aj k okolnostiam, za ktorých vôbec mohlo vlastnícke právo vzniknúť, teda aj k právnomu dôvodu (titulu) vzniku vlastníctva; obdobne to platí pri strate tejto dobrej viery (jej zániku).

40. Pred 1. januárom 1951, keď nadobudol účinnosť Občiansky zákonník (zák. č. 141/1950 Zb.), podmienky vydržania vlastníckeho práva na území dnešnej Slovenskej republiky upravovalo obyčajové právo. Okrem vydržania nehnuteľností mimo pozemkovej knihy poznalo obyčajové právo ešte pozemno-knižné vydržanie. Podľa tohto práva (platného na Slovensku do 31. decembra 1950) nadobudol vydržaním vlastnícke právo k nehnuteľnosti ten, kto nehnuteľnosť mal ako svoju v poctivej, pokojnej a dlhotrvajúcej držbe. Všeobecná vydržacia doba bola 32 rokov, pri vydržaní proti štátu sa vyžadovala 100-ročná vydržacia doba a pri vydržaní proti cirkvi 40-ročná vydržacia doba (porovnaj P., Základy všeobecného súkromného práva, Bratislava 1944, str. 101 a 108; P. I., Dejiny súkromného práva na Slovensku, Bratislava 1946, str. 234). Predpokladom vydržania vlastníckeho práva bola držba vecí, nestačila odvodená držba (detencia). Držba musela byť počas celej vydržacej doby pokojná, t. j. nesmela byť prerušená a musela byť poctivá. Nestačilo preto, že držiteľ mal fakticky vec u seba, ale musel byť dobromyseľný v tom, že mu vec patrí vlastníckym právom; dobromyseľnosť tu musela byť od počiatku. O dobromyseľnom držiteľovi sa až do dokázania opaku predpokladalo, že má právny titul (porovnaj napr. aj Zborník IV býv. Najvyššieho súdu, Praha 1986, str. 162-163). Podmienky pre vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti určoval Občiansky zákonník z roku 1950 (zákon č. 141/1950 Zb.) v ustanoveniach § 115 a § 116 ods. 1 v spojení s ust. § 145; išlo o tri základné podmienky: oprávnenosť držby, nepretržitosť držby počas vydržacej doby a uplynutie zákonom stanovenej vydržacej doby; oproti predchádzajúcemu právnomu stavu došlo k podstatnému skráteniu vydržacích dôb. Podľa týchto ustanovení bolo možné vydržaním nadobudnúť vlastnícke právo, pričom ho mohol nadobudnúť ten, kto oprávnené držal nehnuteľnú vec po dobu 10 rokov; vydržanie bolo vylúčené u nescudziteľných vecí, ktoré boli v socialistickom vlastníctve (§ 115). Oprávneným držiteľom bol ten, kto bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec alebo právo patrí; v pochybnostiach sa predpokladalo, že držba je oprávnená. Medzi požiadavkou dobromyseľnosti v oboch uvedených právnych poriadkoch bol rozdiel v tom, že obyčajové právo platné na Slovensku do 31. decembra 1950 vyžadovalo dobromyseľnosť pri nastúpení do držby, kým podľa Občianskeho zákonníka z roku 1950 bola dobromyseľnosť potrebná počas celého priebehu vydržacej doby. Z intertemporálneho ustanovenia (§ 566) vyplýva, že u vydržania vlastníctva k nehnuteľným veciam došlo k nadobudnutiu vlastníctva, pokiaľ vydržacia doba začala bežať pred 1. januárom 1951, najneskoršie 1. januára 1961, t. j. najneskoršie uplynutím kratšej vydržacej doby stanovenej Občianskym zákonníkom z roku 1950, počítanej od 1. januára 1951. Vydržacia doba mohla však uplynúť aj skôr - pred 1. januárom 1961, ak napr. predchádzajúca 32-ročná doba by bola uplynula pred uvedeným dátumom 1. januára 1961. Teda pre vydržanie vlastníctva nehnuteľností platilo, že už bežiaci vydržacia doba sa skončí uplynutím pôvodnej vydržacej doby; ak tá by však do 1. januára 1961 nestihla uplynúť, potom - najneskôr - v 10-ročnej dobe počítanej od 1. januára 1951. Uvedený výklad sa uznáva ako správny ako v teórii, tak aj v aplikačnej praxi (porovnaj napr. R 65/1972, str. 496, Sborník IV býv. Najvyššieho súdu, Praha 1986, str. 517.). V prípadoch vydržania, pri ktorých vydržacia doba začala plynúť ešte pred 1. januárom 1951, t. j. podľa obyčajového práva a mala by uplynúť až po tomto dni, museli byť však už splnené aj ďalšie podmienky vydržania, ktoré boli stanovené Občianskym zákonníkom z roku 1950. V oboch prípadoch vydržania platila tiež zásada, že kto nadobudol oprávnenú držbu od oprávneného držiteľa, mohol si započítať vydržaciu dobu svojho predchodcu.

41. Možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním bola opätovne zavedená do nášho právneho poriadku až novelou vykonanou zákonom č. 131/1982 Zb., účinnou od 1. apríla 1983. Rozsah subjektov vydržania bol však obmedzený (vydržanie bolo obmedzené na občanov) a rovnako bol obmedzený aj rozsah predmetov vydržania, keď nebolo možné vydržať vlastnícke právo najmä k pozemkom. Novelou Občianskeho zákonníka vykonanou zákonom č. 509/1991 Zb., účinnou od 1. januára 1992, boli tieto obmedzenia odstránené. V súvislosti s vydržaním vlastníckeho práva k pozemku predmetná

novela umožnila započítanie nepretržitej držby vykonávanej aj pred 1. januárom 1992, pričom držbu nekvalifikovala odlišne v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou. Ak teda držiteľ pozemku (t.j. ten, kto s pozemkom nakladal ako s vlastným) splnil k 1. januáru 1992 podmienku nepretržitej držby trvajúcej po dobu desať rokov, a zároveň bol držiteľom oprávneným (t.j. bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu pozemok patrí), nadobudol k tomuto dňu vlastnícke právo k pozemku vydržaním.

42. Na základe vyššie uvedených výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcov, po pripustení zmeny žaloby na pojednávaní dňa 03.04.2014, je dôvodná, preto jej v celom rozsahu vyhovel a určil, že hranica medzi nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v katastrálnom území J. obec B. okres B. zapísanými na LV č. XX ako parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape ako parc.č. X/X záhrady o výmere XXX mX a parc. č. X/X zastavané plochy a nádvoría o výmere XX m² vo vlastníctve žalobcov v 1. a 2.rade, a nehnuteľnosťou nachádzajúcou sa v katastrálnom území J. obec B. okres B. zapísanou na LV č. XX ako parcela registra "C" evidovaná na katastrálnej mape ako parc. č. XX zastavané plochy a nádvoría o výmere XXXX mX vo vlastníctve žalovaných v 1. a 2. rade, prechádza bodmi XXX-X, XXX-X, XXX-X a XXX-X tak ako je zakreslená vo Vytyčovacom náčrte na vytyčenie hranice medzi pozemkami p. č. X/X, X/X, X/X, X/X, X/X, X/X a pozemkom p. č. 14 vyhotovenom dňa XX.XX.XXXX znalcom N.. G. A., ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku. Naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení bol súdom v tomto konaní už ustálený a takto vyhotovený rozsudok bude podkladom pre vytyčenie hranice v teréne v prípade, že v budúcnosti dôjde k opätovným rozporom ohľadom priebehu hranice pozemkov vo vlastníctve strán sporu. Navyše právoplatný rozsudok v tomto konaní môže byť podkladom na konanie o odstránenie vedľajších stavieb žalovaných postavených bez stavebného povolenia na spornej ploche, teda na pozemku žalobcov.

43. Žalovaní v rámci procesnej obrany tvrdili, že k časti pozemkov vyznačených v predloženej geometrickom pláne č. 95/2003 zo dňa 27.10.2003 ako diel č. 3, č. 4, č. 5 a č. 6, ktoré žalovaní užívajú dobromyseľne so započítaním vydržacej doby ich právnych predchodcov od roku 1927, nadobudli vlastnícke právo vydržaním. Žalovaní tvrdili, že užívanie uvedenej časti pozemku v uvedenom rozsahu je v prírode jasne zadefinované, pretože medzi parcelami č. XX a . parcelami č. X/X a X/X bol kamenný múr, ktorý bol vybudovaný pozdĺž celej hranice pozemkov ako je teraz. O existencii tejto užívacej hranice svedčí podľa žalovaných aj notárska zápisnica zo dňa 11.08.1966 spísaná na štátnom notárstve č. NZ 346/66, znalecký posudok č. 12/2013 znalca N.. G. A. a výpoveď svedkyne Y. K.. U., že hranica sa počas obdobia viac ako 80 rokov nemenila, svedčí podľa žalovaných o ich dobromyseľnosti pri užívaní spornej časti, pričom títo začali predmetné parcely užívať v roku 1966 v stave v akom ich užívali ich právni predchodcovia. Žalovaní podľa názoru súdu nepreukázali, že vo vzťahu k spornej časti pozemku nadobudli vlastnícke právo vydržaním so započítaním vydržacej doby ich právnych predchodcov, neprodukovali také dôkazy o tom, že užívací stav nehnuteľností pred roku 1966 je totožný so stavom od roku 1927 doposiaľ, ako i o tom, že ich presvedčenie, že im sporná plocha patrí, vychádzalo nielen z titulu nadobudnutia parcely č. 14 do vlastníctva, ale i z daného užívacieho stavu tejto nehnuteľnosti v akom nehnuteľnosť prevzali od ich právnych predchodcov a vstúpili do jej osobného užívania a ktorý zodpovedá i súčasnej dobe. Uvedené neosvedčili ani vypočítaní svedkovia, ktorí vo svojich výpovediach nepotvrdili vyjadrenia žalovaných v 1. a 2. rade, že hranicu pozemkov tvoril starý kamenný múr neurčitého veku, ktorý založil užívaciú hranicu, pričom takýto stav bol už v roku 1927 a tento stav je totožný so súčasným stavom. Žalovaný v 1. rade vo výpovedi dňa 14.10.2008 uviedol, že situáciu predtým nepozná, do J. sa priženil v roku 1962, otec žalobcov nebol stále spokojný, tlačil plot na ich stranu. Žalovaná v 2. rade vo výpovedi dňa 14.10.2008 uviedla, že na hranici pozemku je kamenný múr, ktorý tam stál už v roku 1927, keď to kúpili jej starí rodičia, otec žalobcov posunul pletivo do ich záhrady viac ako mal. Okrem toho žalovaná v 2. rade na tomto pojednávaní dňa 14.10.2008 uviedla, že „my sme kamenný múr rozoberali zároveň zemnou, až do základu ho rozobral otec žalobcov. Na konci záhrady je múr, my sme vyššie až o 1,5 m od nich, neviem, ako my môžeme zaberat' ich pozemok, lebo my sme vyššie.“ Pokiaľ ide o listinné dôkazy, a to notársku zápisnicu NZ 346/66, obsahom ktorej bola kúpna zmluva zo dňa 13.08.1966, registrovaná 18.08.1966 pod č. Reg. RI 501/66, uznesenie o dedičstve zo dňa 1966 sp. zn. D 797/66, tieto podľa názoru súdu preukazujú len nadobudnutie vlastníckeho práva žalovaných k parcele č. 14, ale nepreukazujú, že žalovaní nadobudli vlastnícke právo k časti parciel č. 6/1 a 6/2, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve žalobcov. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že v kúpnej zmluve sa v bode 9 uvádza, že „v prírode ide vlastne už o reálne vydelené diel z nehnuteľnosti vo vl. č. 282, ktorý je plotom ohradený, len tento stav nebol ešte v pozemkovej knihe ani v EN usporiadaný“, ktorá skutočnosť nepreukazuje bez ďalšieho existenciu užívacej hranice, tak ako

bola zameraná znalcom vo vytyčovacom náčrte, v čase, keď žalovaní vstúpili do užívania parcely č. XX. v roku 1966. V rámci kúpnej zmluvy vyhotovenej vo forme Notárskej zápisnice N 53/1953, NZ 44/1953, spisanej dňa 19.03.1953 a kúpnej zmluvy vyhotovenej vo forme Notárskej zápisnice N 11/58, NZ 116/58, spisanej dňa 18.03.1958 sa neuvádzajú žiadne skutočnosti ohľadne vydelenia a ohradenia parcely K.

44. Súd mal z výpovede svedkýň Y. K., T. X., L.. H. T. za preukázané, že hranica medzi pozemkami bola oddelená kamenným múrom, ktorý nemal základy, kamenný múr bol z hliny a kameňa, ktoré padali do dvora, posúval sa do záhrady žalobcov. Svedkyne V. T. a Y. K. okrem toho zhodne uviedli, že žalovaní nemali záhradu, predtým tam bolo humno. Súd zvyšky tohto kamenného múru posunutého do záhrady žalobcov mal preukázané aj pri obhliadke dňa 15.03.2018 (fotografia č.l. 293, 294, 299, 311). Znalec, ktorý bol prítomný na obhliadke dňa 15.03.2018, zamerl jednotlivé body vytyčovacieho náčrtu a uviedol, že hranica začína na vrhu svahu, terénna hrana nepustí, pričom kamene sa môžu dať kam chceme (fotografia č.l. 293, 296, 297). Skutočnosť, že múr rozoberali žalovaní potvrdila napokon aj samotná žalovaná v 2. rade vo výpovedi dňa 14.10.2008, v ktorej uviedla, že kamenný múr rozoberali zarovno zemnou, pričom do základov ho mal podľa jej tvrdenia rozobrať otec žalobcov. V konaní tak bolo preukázané, že medzi pozemkami strán sporu sa hranica posunula, pričom k narušeniu hranice došlo žalovanými, ktorí plot rozberali a posúvali do pozemku žalobcov a aj tým, že začali stavať murované stavby bez príslušných povolení, keď v prípade murovaného chlievu zasahujú do pozemku žalobcov (viď bod 2 vytyčovací náčrt - fotografia č.l. 319-323). Pokiaľ išlo o oplotenie na konci parcely č. XX, toto bolo podľa vyjadrenia žalobcov realizované dodatočne žalovanými, predtým sa na konci parcely č. 14 nachádzal živý plot, bola tam taká hať. Uvedené pritom potvrdila aj dcéra žalovaných, prítomná na obhliadke dňa 15.03.2018, ktorá zhodne uviedla, že sa tam predtým nachádzal živý plot. Skutočnosť, že oplotenie na konci parcely č. XX realizovali žalovaní potvrdila aj svedkyňa navrhnutá žalovanými V. T., ktorá uviedla, že sa domnieva, že oplotovať to začali, keď sa žalovaná v 2. rade vydala, keď prišiel jej manžel (žalovaný v 1. rade). Z výpovede svedkyne Y. K., ktorá bola suseda P. do predaja nehnuteľnosti X. v roku XXXX, súd zistil, že ako je to teraz oplotené tak nešiel kamenný múrik, dom bol vyššie ako je kamenná ohrada, je to posunuté do záhrady X. s tým, že na konci kamenného múra vedľa boli vykopané dvere do pivnice, ktorá išla smerom von a patrila do pozemku X. a že pred tým tam nebol postavený celkom skoro na plote z pálenej tehly nejaký múr alebo chlievy. Z výpovede svedkyne T. X. súd zistil, že žalovaní si navýšili pozemok tým, že naviezli hlinu, čo mohlo byť asi v 70 rokoch. Uvedené tvrdenie mal súd preukázané aj miestnou obhliadkou dňa 15.03.2018, pri ktorej súd zistil, že záhrada žalovaných smerom ku svojmu koncu, v ktorej časti sa nachádzajú aj zvyšky kamenného múru, je vo vyššej výške oproti záhrade žalobcov (viď fotografia č.l. 310), pričom samotný charakter pozemku žalovaných je v spáde. Preto tvrdenie zo strany žalovaných, že nie je objektívne možné posunutie hranice medzi pozemkami, neobstoí. Napokon skutočnosť, že užívacia hranica nie je totožná s právnou hranicou bolo konštatované aj znalcom, ktorý vo veci vykonal znalecké dokazovanie. Súd preto ustálil, že za obdobie od roku 1927 do 60-tych rokov, kedy začali spory, nie je čo vydržať, pretože užívaci stav bol totožný s právnym stavom, vlastníci sporných pozemkov nenamietali hranicu a až keď sa začal plot rozpadáť, žalovaní narušili vlastnícku hranicu, ktorá bola súčasne aj užívacou hranicou, lebo plot rozbrali a posunuli ho do pozemku žalobcov.

45. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd nepovažoval za pravdivé a preukázané tvrdenie žalovaných, že hranica sa počas obdobia viac ako 80 rokov nemenila. Žalovaní nepreukázali, že užívaci stav nehnuteľnosti v čase, kedy vstúpili do užívania nehnuteľnosti zodpovedá súčasnému stavu a že uvedená okolnosť ich viedla k presvedčeniu, že užívajú nehnuteľnosť, ktorá im patrí. Súd preto dospel k záveru, že žalovaných nemožno považovať za oprávnených držiteľov spornej nehnuteľnosti parcely č. 6/1 a 6/2 a nemožno tak ustáliť záver, že vo vzťahu k spornej časti pozemku nadobudli vlastnícke právo vydržaním so započítaním vydržacej doby ich právnych predchodcov.

46. Právny zástupca žalovaných v záverečnej reči tvrdil, že žalobcovia dobrovoľne postavili plot na užívacej hranici lebo vedeli, že táto bolo pôvodne tvorená múrom a bola rešpektovaná, pričom ak mali pochybnosť o priebehu spoločnej hranice mohli si túto nechať zmerať a pristúpiť k stavbe plota s pevným základom na nimi tvrdenej správnej hranici s tým, že až v roku 2001 žalobcovia spochybnili priebeh hranice, kde samozrejme presnejšími meracími technikami mohlo byť zistené, že hranica právna nekorešponduje s hranicou užívacou, avšak práve k tomuto nedostatku slúži inštitút vydržania, ktorý dáva do súladu faktický a právny stav. K uvedenému súd dodáva, že v konaní bolo preukázané, že spory medzi stranami sporu, resp. ich právnymi predchodcami o priebeh hranice boli najmenej od roku 1996, čo vyplynulo z vykonaného dokazovania výsluchom žalobcov a žalovanej v 2. rade a svedkýň

JC. a L.. H. T., preto tvrdenie, že žalobcovia až v roku XXXX spochybnili priebeh hranice neobstojí. Rovnako tak za nedôvodné súd považoval tvrdenie, že žalobcovia postavili plot na užívacej hranici lebo vedeli, že táto bola pôvodne tvorená múrom a bola rešpektovaná. Žalobca v 1. rade na obhliadke dňa 15.03.2018 uviedol, že tento plot postavil v 80. rokoch, lebo žalovaný v 1. rade tvrdil, že mu chodí na pozemok. V tomto smere sa žalobca netvrdil, že postavil plot pozostávajúci z drevených kólov a ostnatého drôtu na mieste, kde bola užívacia hranica, pôvodne tvorená kamenným múrom a ktorá bola rešpektovaná. V danom prípade tak ide len o tvrdenie zo strany žalovaných, ktorí sa obhliadky dňa 15.03.2018 nezúčastnili, na ktorej mohli priamo konfrontovať skutočnosti, ktoré boli zistené na mieste samom a najmä sa vyjadriť osobne priamo ku skutočnostiam týkajúcich predmetu obhliadky. V tomto smere súd poukazuje na postoj žalovaných v konaní, ktorí sa pojednávani nezúčastňovali a na návrh ich právneho zástupcu mal byť realizovaný ich výsluch spojený s obhliadku, ktorej sa nezúčastnili, a preto pre ich neprítomnosť nebolo možné vykonať výsluch žalovaných, pričom právny zástupca žalovaných uviedol, že netrvá na výsluchu žalovaných.

47. Ohľadne doplnenie dokazovania, tak ako bolo uložené odvolací súdom, súd poukazuje na to, že doplnil dokazovanie oboznámením sa s obsahom notárskych zápisníc N 44/1953, NZ 116/58, obsahom pripojeného spisu 15C/18/2007, ktorého súčasťou bola aj vložka č. 282 a výsluchom žalobcu v 1. rade na pojednávani dňa 29.11.2016. Vykonaná na návrh právneho zástupcu žalovaných bola aj obhliadka na mieste samom dňa 15.03.2018, na ktorej sa zúčastnili žalobcovia, právna zástupkyňa žalobcov, právny zástupca žalovaných, dcéra žalovaných a znalec N.. G. A.. Právny zástupca žalovaných nenavrhol vypočuť svedkov, ktorí už boli vypočutí, pretože títo sa nevedeli bližšie vyjadriť k skutočnostiam vydržania pred roka 1996, pričom navrhol výsluch žalovaných na mieste samom spojený s obhliadkou. Napriek tomu návrhu na výsluch žalovaných, sa žalovaní nedostavili na obhliadku a právny zástupca uviedol, že netrvá na ich výsluchu. Navyše na pojednávani dňa 04.09.2017 právny zástupca žalovaných uviedol, že v konaní predložené listinné dôkazy sú postačujúce, a nie je mu známe, či by sa žalovaní vedeli vyjadriť k tomu, aký bol užívací stav pred rokom 1967, kedy vstúpili do užívania predmetných nehnuteľností. Súd preto u žalovaných vychádzal z ich výpovedi dňa 14.10.2008. Pokiaľ išlo o žalobkyňu v 2. rade, tá sa vo veci vyjadriala na obhliadke dňa 15.03.2018 a žalobca v 1. rade sa vyjadril na obhliadke dňa 15.03.2018 a vo výpovedi dňa 29.11.2016. Iné návrhy na doplnenie dokazovania strany sporu nenavrholi

48. Z uvedených dôvodov súd žalobe vyhovel a určil, že hranica medzi nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v katastrálnom území J. obec B. okres B. zapísanými na LV č. XX ako parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape ako parc.č. X/X záhrady o výmere XXX mX a parc. č. X/X zastavané plochy a nádvoría o výmere XX mX vo vlastníctve žalobcov v 1. a 2.rade, a nehnuteľnosťou nachádzajúcou sa v katastrálnom území J. obec B. okres B. zapísanou na LV č. XX ako parcela registra "C" evidovaná na katastrálnej mape ako parc. č. XX zastavané plochy a nádvoría o výmere XXXX mX vo vlastníctve žalovaných v 1. a 2. rade, prechádza bodmi XXX-X, XXX-X, XXX-X a XXX-X tak ako je zakreslená vo Vytyčovacom náčrte na vytyčenie hranice medzi pozemkami p. č. 6/1, 6/2, 7/1, 7/2, 7/3, 7/4 a pozemkom p. č. XX vyhotovenom dňa 20.07.2013 znalcom N.. G. A., ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku.

49. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

50. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

51. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

52. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

53. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom v 1. a 2. rade, ktorí boli v konaní v plnom rozsahu úspešní, priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku.

54. Zároveň súd rozhodol o nároku štátu na náhradu trov konania, ktoré boli hradené z prostriedkov štátu a to v súvislosti so znaleckým dokazovaním, a to za znalecký posudok vo výške XXX,XX eura (č.l. 153 spisu) a výsluch znalca dňa 03.04.2014 (č.l. 204) tak, že priznal štátu nárok na náhradu trov konania, ktoré platil v konaní, a to voči žalovaným v 1. a 2. rade, a to na základe výsledku sporu podľa § 255 ods. 1 CSP, keďže žalovaní boli v konaní neúspešní, a preto sú povinní nahradiť štátu trovy konania, ktoré boli hradené z rozpočtových prostriedkov štátu. Pretože nebolo doposiaľ rozhodnuté ani o nároku znalca Ing. G. A., bytom U., T. X. XXXX/X na znalečné a to za výsluch znalca dňa 15.03.2018 na obhliadke, súd podľa § 255 ods. 1 CSP rozhodol, že žalovaní v 1. a 2. rade, ktorí boli v konaní neúspešní, nahradia znalcovi znalečné za tento úkon a to v rozsahu 100%, o výške ktorého rovnako rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nitra písomne.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak si žalovaný nesplní povinnosť uloženú mu týmto rozsudkom, môže sa žalobca domáhať jej splnenia prostredníctvom exekúcie.